

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 11CoP/18/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6721203570
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Renáta Deáková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6721203570.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Renáty Deákovovej a sudcov JUDr. Jozefa Zlochu a JUDr. Ľubomíra Šablu, ako členov senátu, v právnej veci starostlivosti o maloletú O. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom P. XXX, XXX XX, t.č. bytom B. XX, XXX XX, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, dieťa rodičov - matky C. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. XXX, XXX XX, zastúpenej JUDr. Drahomírom Ivanom, advokátom, so sídlom advokátskej kancelárie vo Zvolene, Námestie SNP 41, 960 01, a otca G. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XX, XXX XX, zastúpeného ŠKODA LEGAL, s.r.o., so sídlom Jarabinková 2C, 821 09 Bratislava, IČO: 47 244 259, o návrhu otca maloletej na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 10P/45/2021-144 zo dňa 07.02.2022, v spojení s opravným uznesením č.k. 10P/45/2021-155 zo dňa 17.02.2022, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. **p o t v r d z u j e .**

II. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III. **m e n í t a k**, že zročné výživné za obdobie od 01.04.2021 do 28.02.2022 vo výške 760,- Eur povoľuje matke maloletej splácať v pravidelných mesačných splátkach po 20,-Eur spolu s bežným výživným vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca s tým, že nezaplatením čo i len jednej splátky sa stáva zročným celý dlh, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia.

III. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I., IV., V., VI. **z o s t á v a n e d o t k n u t ý.**

IV. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd zveril maloletú do osobnej starostlivosti otca, ktorý bude povinný ju zastupovať v bežných veciach a spravovať jej majetok (I. výrok), matke uložil povinnosť prispievať na jej výživu mesačne sumou 90,-Eur, počnúc dňom 01.04.2021 do 30.06.2021 a od 01.07.2021 sumou 110,-Eur tak, že výživné splatné na mesiac dopredu je matka povinná poukazovať vždy do 15. dňa v mesiaci k rukám otca (II. výrok), zameškané výživné za obdobie od 01.04.2021 do 28.02.2022 vo výške 523,-Eur uložil matke zaplatiť v pravidelných mesačných splátkach spolu s bežným výživným po 20,-Eur s tým, že nezaplatením čo i len jednej splátky riadne a včas sa stane splatným celé zameškané výživné (III. výrok), styk matky s maloletou neupravil (IV. výrok), v prevyšujúcej časti návrh zamietol (V. výrok), konštatoval zmenu rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 17P/22/2018-51 zo dňa 18.12.2018, právoplatného 05.01.2019 v časti týkajúcej sa úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej (VI. výrok) a o trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (VII. výrok).

1.1 Dňa 17.02.2022 okresný súd vydal opravné uznesenie č.k. 10P/45/2021-155, ktorým opravil rozsudok vo výroku III. tak, že tento správne znie: Zameškané výživné za obdobie od 01.04.2021 do 28.02.2022 vo výške 793,-Eur je matka maloletej povinná platiť v pravidelných mesačných splátkach spolu s bežným výživným po 20,-Eur s tým, že nezaplatením čo i len jednej splátky riadne a včas sa stane splatným celé zameškané výživné a konštatoval, že v ostatných častiach zostáva rozsudok Okresného súdu Zvolen č.k. 10P/45/2021-144 zo dňa 07.02.2022 nedotknutý.

1.2 Z dôvodov rozsudku vyplýva, že okresný súd vychádzal z ust. §121 zákona č.161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej v texte aj len „C.m.p.“), §78 ods.1, 3, §62 ods.1, 2, 4, 5, §65 ods.1, §75 ods.1, §76 ods.1, §77 ods.1, §36 ods.1, §24 ods.1, §25 ods.1, 2, §26 zákona č.36/2005 Z.z. Zákona o rodine (ďalej v texte aj len „Zákon o rodine“ alebo „ZR“); konštatoval skutkový stav, že maloletá Rebeka pochádza z manželstva rodičov, ktoré bolo rozvedené rozsudkom Okresného súdu Zvolen č.k. 17P/22/2018-51 zo dňa 18.12.2018, ktorým boli maloleté deti, pochádzajúce z manželstva, zverené do výchovnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný platiť na ich výživu súdom určeným výživným, konkrétne u maloletej O. sumou 90,-Eur mesačne.

1.3 Následne sa matka maloletých detí domáhala zákazu styku otca s deťmi, konanie pod sp.zn. 18P/17/2019 však bolo v dôsledku späťvzatia návrhu matky zastavené; v ďalšom konaní sp.zn. 18P/44/2021 sa otec domáhal nariadenia neodkladného opatrenia ohľadom zmeny osobnej starostlivosti k maloletej Rebeke vrátane určenia výživného na ňu; maloletá bola zverená do osobnej starostlivosti matky, avšak medzi nimi začalo čoraz častejšie dochádzať ku konfliktným situáciám vzhľadom na správanie matky, ktorá odmietala s maloletou normálne komunikovať a riešiť vzniknuté situácie; na základe toho maloletá dňa 20.03.2021 odišla od matky a prišla bývať k otcovi. Prejavila vôľu zostať a žiť s otcom, ktorý odvtedy zabezpečuje starostlivosť o ňu.

1.4 Matka maloletej najprv vo svojom písomnom vyjadrení k návrhu otca vyjadrila s touto zmenou súhlas, následne na pojednávaní, vytyčenom vo veci, nesúhlasila s návrhom a žiadala maloletú zveriť do striedavej osobnej starostlivosti s tým, že došlo u maloletej ku zmene postoja ohľadom tejto záležitosti. Okresný súd mienil vykonať výsluch maloletej, ale matka nezotrvala na tomto dôkaze a súhlasila so zverením maloletej do osobnej starostlivosti otca vzhľadom na aktuálny postoj maloletej, pretože vzhľadom na vek maloletej rešpektuje jej názor. Názor maloletej potom okresný súd zistil cestou šetrenia rodinných pomerov kolíznym opatrovníkom, pretože ani otec maloletej netrval na jej výsluchu. Maloletá má 16 rokov, je potrebné rešpektovať jej vôľu; rozhodnutie, ktoré by bolo s tým v rozpore a s ktorým by sa maloletá nebola schopná stotožniť, by bolo kontraproduktívne. Vychádzajúc zo záverov vykonaného dokazovania sa okresnému súdu javilo, že otec maloletej je nateraz vhodnejší preferenčný rodič, to je rodič, ktorý má dieťa v osobnej starostlivosti, keďže je schopný pozitívne motivovať maloletú ohľadne udržiavania vzťahu s matkou ako aj so svojimi súrodencami, resp. ďalšími príbuznými zo strany matky maloletej. V osobnej starostlivosti otca o maloletú, aktuálne vykonávanú už približne trištvrte roka, neboli ani prostredníctvom kolízneho opatrovníka zistené žiadne nedostatky. Naďalej prebieha proces adaptácie maloletej v novom prostredí, najmä so súčasnou partnerkou otca a jej deťmi.

1.5 Okresný súd neupravil styk matky s maloletou O., keďže ani jeden z rodičov na úprave styku súdom netrval; v konaní nebolo nijakým spôsobom preukázané a ani matkou tvrdené, že by otec styku maloletej s matkou bránil. Naopak, otec deklaroval vôľu a záujem, aby zostal styk matky s maloletou zachovaný, pretože sama maloletá má o to záujem. Okresný súd vyjadril názor, že styk rodiča s dieťaťom je právom, nie povinnosťou rodiča, ktorú v zásade nemožno vynucovať nijakým spôsobom.

1.6 Okresný súd apeloval na matku, aby si uvedomila, že pre zdravý vývoj maloletej je nevyhnutné zachovať vzťah dieťaťa s oboma rodičmi, navyše, ak ide o vzťah dcéra-matka, ktorý nemožno nijako nahradiť. Je nevyhnutné, aby matka maloletej prekonala prípadnú nevraživosť, ktorú možno pociťuje v dôsledku toho, že dcéra sa rozhodla žiť v domácnosti otca, aby sa dokázala povzniesť a vzájomné vzťahy s dcérou upravila, pretože maloletá O. na zlepšovaní vzťahu má záujem pracovať. Úlohou matky je minimálne maloletej umožniť kontakt s jej bratom, maloletým V., pretože je absolútne nevyhnutné, aby zostali súrodenecké vzťahy, ktoré sa javia ako dobré, medzi nimi zachované; je potrebné, aby matka netrestala maloleté deti tým, že bude znemožňovať vzájomný styk medzi nimi. Pokiaľ by takáto situácia pretrvávala a na strane matky by boli zistené obštrukcie ohľadom styku maloletého, či už so sestrou O. alebo s otcom, matka maloletej sa vystavuje riziku prípadnej zmeny výchovného prostredia aj u maloletého V., pokiaľ by o to otec maloletého prejavil záujem.

1.7 Ohľadne výšky vyživovacej povinnosti matky voči maloletej O. okresný súd považoval za preukázané, že naposledy súd o výživnom na maloletú rozhodoval rozsudkom zo dňa 18.12.2018 č.k. 17P/22/2018-51, právoplatným 05.01.2019, ktorým určil otcovi povinnosť platiť výživné na maloletú O., zverenú spolu s ostatnými súrodencami do osobnej starostlivosti matky, vo výške 90,-Eur mesačne. Keďže všetci účastníci v tomto konaní sa vzdali práva podať odvolanie, tento rozsudok neobsahuje

odôvodnenie; okresný súd preto z ďalšieho pripojeného súdneho rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 5P/136/2019-300 zo dňa 25.08.2020, v ktorom bolo konané o návrhu matky maloletých detí a plnoletého K. T. na zvýšenie výživného a o protinávru otca na zníženie výživného, zistil aj výšku príjmov oboch rodičov v rozhodnom čase vo vzťahu k rozsudku Okresného súdu Zvolen v konaní sp.zn. 17P/22/2018; matka v období od 26.02.2018 do 14.02.2019 poberala nemocenské dávky a jej výška priemerného mesačného príjmu bola cca 427,-Eur. Otec maloletej dosahoval od januára 2018 do septembra 2018 príjem 655,- Eur mesačne netto. V tom čase obaja rodičia maloletej O. mali vyživovaciu povinnosť len k deťom z manželstva, t.j. okrem maloletej O. aj k maloletému V. a ku v tom čase maloletému, v súčasnosti plnoletému K., ktorý ukončil stredoškolské štúdium.

1.8 Vykonaným dokazovaním v súdnej veci mal okresný súd preukázané, že v súčasnosti za obdobie od októbra 2020 do septembra 2021 čistý mesačný príjem otca maloletej predstavuje 638,-Eur a u matky maloletej za obdobie od 16.06.2021 do 30.11.2021 čistý priemerný mesačný príjem 614,-Eur. Na strane oboch rodičov teda došlo ku zmene pomerov v tom, že obidvom odpadla jedna vyživovacia povinnosť ku synovi K., ktorý je v zmysle Zákona o rodine už schopný sám sa živiť a teda im zanikla zákonná vyživovacia povinnosť voči nemu. Na strane otca nedošlo k podstatnej zmene pomerov ohľadne jeho výšky príjmu, u matky maloletej sa tento príjem zvýšil o 200,-Eur.

1.9 Pri skúmaní odôvodnených potrieb maloletej okresný súd skonštatoval, že od poslednej úpravy výživného uplynuli viac ako 2 roky a zmenu pomerov okresný súd videl predovšetkým v tom, že maloletá od septembra 2020 začala navštevovať odbornú strednú školu v Banskej Štiavnici, s čím súvisia zvýšené výdavky v súvislosti s typom školy, ktoré otec nateraz ešte nevedel presne špecifikovať (zakúpenie špeciálneho softvéru do počítača), avšak podrobne zdôvodnil zvýšenie výdavkov v časti cestovného, keďže maloletá denne dochádza z B. do školy v Banskej Štiavnici s prestupom v Hontianskym Nemciach, pričom cestovné denne predstavuje 2,50Eur, čo mesačne predstavuje cca 50,- Eur. Ostatné výdavky na maloletú okresný súd považoval za opodstatnené a nevyhnutné výdavky, ustálené v priemere mesačne na sumu 285,-Eur, konkrétne strava 150,-Eur, cestovné do školy 50,-Eur, výdavky súvisiace so školou (školské pomôcky, zošity, učebnice, exkurzie, výlety, poplatok do triedneho fondu resp. ZRPŠ), ktoré súd odhadol priemerne na sumu 15,-Eur mesačne, oblečenie, obuv 20,-Eur mesačne, na hygienické potreby 15,-Eur, za mobilný telefón 7,-Eur, vreckové 5,-Eur. Maloletá nemá žiadne vážne zdravotné problémy, má bežné výdavky na doplatky za lieky resp. voľno predajné lieky v prípade bežných chorôb, na vitamíny a výživové doplnky, príp. nevyhnutnú návštevu zubára, čo súd ustálil na 10,- Eur mesačne; hoci otec neuviedol presnejšiu špecifikáciu výdavkov, súvisiacich so zmysluplným trávením voľného času u maloletej (návšteva kultúrnych a športových podujatí napr. kino, divadlo, koncert, plaváreň, kúpalisko a pod.), tieto okresný súd ustálil na cca 15,-Eur mesačne.

1.10 Výdavky maloletej okresný súd vyhodnocoval v tých súvislostiach, že výživným pre maloleté dieťa sa v zmysle Zákona o rodine má zabezpečovať obstarávanie všetkých jeho životných potrieb, teda nielen hmotných potrieb typu strava, ošatenie, ale má zahŕňať aj výdavky na všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa, t.j. náklady na vzdelanie, zmysluplné trávenie voľného času a v neposlednom rade i na zdravotný stav dieťaťa.

1.11 Okresný súd teda dospel k záveru, že návrh na určenie výživného na maloletú O., ktorý predstavuje v podstate návrh na zvýšenie výživného oproti pôvodnému súdному rozhodnutiu, je čiastočne dôvodný. Okresný súd od sumy priemerných mesačných výdavkov maloletej, ustálených na 285,-Eur, odpočítal sumu prídavkov na dieťa, v dôsledku čoho výdavky predstavovali cca 260,-Eur, ktoré by mali uhrádzať jej rodičia. S poukazom na závery vykonaného dokazovania okresný súd považoval za preukázané, že príjem rodičov maloletej je v súčasnosti podobný, keď u otca je vyšší cca o 25,-Eur; maloletá má výdavky zvýšené v súvislosti s dochádzkou do školy.

1.12 Okresný súd prihliadol aj na všeobecné zvýšenie životných nákladov od posledného rozhodovania súdu o výživnom, keďže v konaní o rozvode manželstva žiaden z rodičov nešpecifikoval v tom čase presné výdavky na maloleté dieťa, v dôsledku čoho súd zvýšil výživné na maloletú na 110,-Eur mesačne, avšak až od 01.07.2021 a v období od 01.04.2021 do 30.06.2021 určil vyživovaciu povinnosť matky maloletej vo výške 90,-Eur mesačne. Matka maloletej od 01.01.2021 nebola zamestnaná, pracovný pomer v spoločnosti Kúpele Dudince, a.s. ukončila k 31.12.2020 a opätovne sa zamestnala v spoločnosti Prameň Wellness, s.r.o. od 16.06.2021. V danom čase, teda v období od januára 2021 do 15.06.2021 matka poberala dávku v nezamestnanosti; túto skutočnosť nijakým spôsobom nerozporovala, a neuviedla, že by bola bez akéhokoľvek príjmu. Keďže sa nejednalo o dlhodobjší stav a okrem toho pracovný pomer uzatvárala v spoločnosti Kúpele Dudince, a.s. na dobu určitú, musela si byť vedomá, si po ukončení tohto pracovného pomeru si musí hľadať nové zamestnanie už vopred. Okresný súd zastával názor, že je v schopnostiach a možnostiach matky prispievať na výživu maloletej súdom určenou sumou za príslušné obdobia; aj z vykonaného dokazovania vyplynuli skutočnosti, na

ktoré poukázal otec maloletej vo svojom vyjadrení, keď uviedol, že matka maloletej nadhodnocovala napríklad svoje výdavky na elektrinu vo výške 130,-Eur mesačne, ktoré síce v takejto výške uhrádza, avšak z ňou predloženého bankového účtu mal okresný súd zistené, že každý mesiac je matke vrátená suma 90,-Eur.

1.13 Okresný súd nárok na výživné otcovi priznal späť pred podaním návrhu od 01.04.2021 vzhľadom na to, že koncom marca 2021 došlo ku zmene výchovného prostredia u maloletej, keď odišla od matky k otcovi; okresný súd konštatoval existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa na priznanie výživného aj pred podaním návrhu, spočívajúce v tom, že otec vyčkal cca 6 mesiacov na vyjadrenie maloletej, či zotrvá v jeho starostlivosti a teda či sa jedná o trvalú zmenu pomerov. Matka tvrdila, že ani ona nemohla vedieť, či sa jedná o trvalé rozhodnutie maloletej; okresný súd vytýkal matke, že vyživovacia povinnosť rodiča k maloletému dieťaťu je zákonná vyživovacia povinnosť a matka bola povinná si ju plniť aspoň v nevyhnutnom rozsahu, pričom otcovi od odchodu maloletej z jej domácnosti neposkytla ani štátnu sociálnu dávku - prídavky na dieťa, ktoré poberala.

1.14 Zameškané výživné okresný súd vyčíslil celkom na sumu 523,-Eur, a to konkrétne za mesiace apríl až jún 2021= 3 x 90,-Eur, mesiace júl až august 2021= 2 x 110,-Eur, za mesiac september 2021 103,-Eur, keď osobitne vypočítaval zameškané výživné do 27.09.2021 a následne od 28.09.2021 do 30.09.2021 (keďže 28.09.2021 si matka maloletej prevzala uznesenie Okresného súdu Zvolen sp.zn. 18P/44/2021 o neodkladnom opatrení a od toho momentu bola povinná prispievať na výživu maloletej sumou 70,-Eur) a za mesiace október 2021 až február 2022, keď výživné už aj za tento mesiac bolo v čase vyhlásenia rozsudku splatné 5 x 40,-Eur, čo predstavuje rozdiel medzi výživným určeným predmetným neodkladným opatrením a výživným určeným na základe tohto súdneho rozhodnutia. Vyčíslenú dlžnú sumu umožnil matke maloletej splácať v pravidelných splátkach spolu s bežným výživným po 20,-Eur mesačne pod hrozbou straty výhody splátok vzhľadom na to, že v súčasnej finančnej a ekonomickej situácii matky nie je v jej možnostiach uhradiť zameškané výživné naraz resp. vo vyšších splátkach.

1.15 Pokiaľ otec maloletej navrhoval vo vzťahu k matke maloletej určiť výživné vo vyššej výške, resp. zameškané výživné uhradiť vo vyšších splátkach, okresný súd návrh v tejto časti zamietol.

1.16 O trovách konania rozhodol okresný súd v zmysle §52 a §58 C.m.p. tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania.

1.17 Keďže okresný súd po vyhlásení rozsudku zistil, že pri výpočte zameškaného výživného pochybil v počítaní (bod 8, predposledný odsek odôvodnenia rozsudku), keď uviedol ako súčet zameškaného výživného za príslušné obdobie sumu 523,-Eur, pričom opomenul pripočítať do tejto sumy sumu zameškaného výživného za mesiace apríl až jún 2021 3 x 90,-Eur, spolu 270,-Eur, rozsudok vo výroku o zročnom výživnom opravil tak, že súčet zameškaného výživného za jednotlivé mesiace od apríla 2021 do februára 2022 vrátane mal byť 793,-Eur.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie matka. Postupom podľa ust. §389 ods.1 písm. b) a c) C.s.p. navrhla rozsudok zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie, príp. podľa ust. §388 C.s.p. zmeniť a výživné na maloletú za obdobie pred podaním návrhu otca nepriznať, pretože na jeho priznanie neboli splnené zákonné predpoklady a od 01.07.2021 navrhla uložiť jej povinnosť prispievať na maloletú výživným, ktoré je vzhľadom na jej majetkové pomery 90,-Eur mesačne. Odvolanie zdôvodnila tým, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (odvolací dôvod podľa §365 ods.1 písm. d/ C.s.p.), že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (odvolací dôvod podľa §365 ods.1 písm. f/ C.s.p.) a z dôvodu, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (odvolací dôvod podľa §365 ods.1 písm. h/ C.s.p.).

2.1 Súd prvej inštancie nesprávne posúdil najmä možnosti matky ako povinného rodiča uhrádzať výživné v určenom rozsahu, ako aj jej majetkové pomery a najmä majetkové pomery otca. Okresný súd nebral do úvahy fakt, že k príjmu otca treba započítať príjem jeho manželky, s ktorou žije v spoločnej domácnosti. Pochybením okresného súdu je aj zistenie príjmu samotného otca. Otec je v 4. stupni náročnosti práce, pričom ona ako chyžná je v 1. stupni náročnosti práce, a ich príjmy nemôžu byť porovnateľné. Otec si necháva oficiálne vyplácať len minimálnu mzdu, avšak doplatok mzdy mu je vyplácaný v hotovosti zamestnávateľom. Okresný súd si príjem otca žiadnym spôsobom neoveroval a nezaoberal sa zaradením do stupňov náročnosti práce.

2.2 Výrazné rozdiely pretrvávajú aj medzi majetkovými pomermi matky a otca; otec s jeho manželkou vlastní dve motorové vozidlá, prerábajú dom, v ktorom žijú, na druhej strane matke musí finančne vypomáhať jej mama, aby so synom dokázala aspoň prežiť; nedávno sa jej pokazil bojler a bez mamy by aktuálne nemali ani teplú vodu. Matka žije celú domácnosť sama, nemá partnera, ktorý by jej vypomohol, za domácnosť uhrádza mesačne 130,-Eur za elektrinu, 60,-Eur za televíziu a internet, 50,-Eur za byt,

24,-Eur stravu synovi do školy, 8,-Eur náklady na školskú jedáleň, 10,-Eur na družinu, 20,-Eur cestovné do práce, 30,-Eur za oblečenie, 20,-Eur za obuv, bežné pomôcky synovi (perá, pastelky, zvyrazňovače, knihy, ktoré si syn pravidelne objednáva, v hodnote 35,-Eur), stravu pre troch členov rodiny 250,-Eur. Ide len o bežné náklady, nemá financie na zaplatenie výletov či kúpalísk synovi, pretože jej neostávajú žiadne financie a platíť výživné vo výške určenej súdom prvej inštancie je pre ňu likvidačné.

2.3 Poprela, že by bránila deťom stretávať sa, ale syn je už mladý muž, komunikujú navzájom priamo a sestre nevie odpustiť odchod zo spoločnej domácnosti; syn je komplikovaná osobnosť.

2.4 Vzhľadom na uvedené navrhla rozsudok zrušiť a vrátiť alebo zmeniť v zmysle jej návrhu.

3. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že okresný súd vo veci určenia výživného po posúdení majetkových pomerov rodičov rozhodol spravodlivo. Manželka otca je v súčasnosti zamestnaná na dohodu, jej príjem je nízky, čo odzrkadľuje súčasnú situáciu v stravovacích službách. Manželka má vyživovaciu povinnosť ku svojim dvom školopovinným deťom, pričom starší syn manželky končí štúdium na strednej škole, pokračuje vysokoškolským štúdiom a mladšia dcéra manželky je v poslednom ročníku základnej školy, bude pokračovať v štúdiu na strednej škole. Otec má vyživovaciu povinnosť okrem O. ešte k maloletému V., ktorý je v osobnej starostlivosti matky, teda so súčasnou manželkou majú spolu vyživovaciu povinnosť ku svojim štyrom deťom. Matka maloletej žije v spoločnej domácnosti s plnoletým synom K., ktorý pracuje, mal by sa podieľať na financovaní stravy a domácnosti minimálne na úhrade nákladov spojených s bývaním. Otec na maloletého V. prispieva výživným 70,-Eur mesačne, pričom ide o dieťa na prvom stupni základnej školy, ktoré navyše nemá zvýšené náklady napr. na cestovné, keďže tieto náklady matke preplácajú. Preto je zjavný nepomer vo výživnom na maloletú O., študentku strednej školy, ktorá denne dochádza 60km do školy a späť v porovnaní s výživným na maloletého V..

3.1 Matka spochybňuje zistenie príjmu otca súdom prvej inštancie; okresný súd predsa lustroval príjem otca prostredníctvom Sociálnej poisťovne resp. priamo u zamestnávateľa. Navyše matka má vedomosť, že otec je po operácii, stále má zdravotné problémy spojené s úrazom a nie je schopný vykonávať takú pracovnú činnosť, ako v minulosti. Poprel, že by mu bola vyplácaná mzda iným, ako zákonným spôsobom.

3.2 Matka zavádza, keď tvrdí, že sama živí troch členov rodiny; poukázal na to, že synovi ponúkal dobre platenú prácu u svojho zamestnávateľa, čo však odmietol. Matka má teda vyživovaciu povinnosť len k maloletému V.. Pokiaľ sa týka nákladov matky, spochybnil výdavky vo výške 35,-Eur na školské pomôcky ako sú pastelky, zvyrazňovače pre maloletého V., pretože takýto výdavok je značne nevhodný najmä v situácii, ktorú popisuje matka. Zdôraznil, že on aj viac ako tri roky po rozvode platí stále hypotéku vo výške 80,-Eur na byt, v ktorom žije ona s deťmi, platí spotrebný úver 270,-Eur, z ktorého sa financovala rekonštrukcia tohto bytu. Rekonštrukcia bola vykonaná výmenou pôvodných okien za plastové, nové elektrické rozvody, murované bytové jadro, kompletná rekonštrukcia obývačky a kuchyne, čo matka neuvádza, ona tam len býva a on spláca.

3.3 Otec na druhej strane býva v rodinnom dome vo vlastníctve jeho manželky a jej dcéry. Rekonštrukciu domu financuje manželka z hypotéky, ktorú dostala ešte pred uzavretím manželstva a spláca ju mesačne po 150,-Eur. Vyslovil nepochopenie, prečo matka maloletej poukazuje na zveľadenie iného majetku, v ktorom žije jej dcéra, ktorá je súčasťou rodiny a ktorá všetok manželkin majetok užíva. Otec okrem starého auta nemá nič, pretože ich spoločný majetok stále užíva len sama matka so synmi.

3.4 Dve motorové vozidlá, na ktoré matka v odvolaní poukazuje, sú 19-ročná Škoda Fabia, ktorá je jediným prevádzkou schopným vozidlom, pretože druhé vozidlo je už mesiac v servise a je len ťažko opraviteľné, resp. oprava bude pravdepodobne finančne veľmi náročná; vozidlo ako také je nevyhnutné, nie luxus alebo rozmar, pretože iný dostupný spoj do práce a naspäť nemá. Pokiaľ potrebujú druhé auto, keď ide manželka do práce, pomôžu im manželkini rodičia, ktorým neplatia ani len za benzín.

3.5 K výdavkom maloletej Rebeky zdôraznil, že pokiaľ v čase, keď žila O. u matky, potrebovala do školy notebook, keďže študuje geodéziu a takéto vybavenie je pre ňu nevyhnutnosťou, snažil sa otec dohodnúť s matkou, že sa budú podieľať spoločne na kúpe notebooku pre maloletú, na čo však matka v tom čase nereagovala. Notebook O. kúpili teda spolu s manželkou, je pravda, že z druhej ruky, ale zaplatili zaň 180,-Eur. Od matky maloletej už peniaze nepýtal, pretože vedel predvídať jej reakciu, keďže ani na Vianoce maloletej nič nekúpila.

3.6 Čo sa týka výdavkov na maloletú O., tie sa podstatne zvýšili, čo je dané jednak vekom maloletej a jednak potrebami, vyplývajúcimi zo stredoškolského štúdia. Pravidelné mesačné výdavky na maloletú O. sa zvýšili vplyvom zvyšovania cien potravín, oblečenia, hygienických potrieb a pod. a teda súd prvej inštancie určil výživné primerane veku a majetkovým príjmovým pomerom matky.

3.7 Ku zročnému výživnému uviedol, že maloletá O. býva uňho od 20.03.2021; matka maloletej po celý čas až do jesene 2021 poberala prídavok na maloletú, ktorý otcovi pre O. ani raz nevyplatila, a to ani na

výzvu zamestnankyne ÚPSVaR, že prídavky patria dieťaťu a má ich posilať dieťaťu. Túto skutočnosť matka ignorovala a naďalej ignoruje.

3.8 Otec poukázal tiež na stretávanie sa O. s bratom V., a síce, že pri stretnutí u starých rodičov matky im bolo spolu dobre, hrali sa a V. chcel prísť aj na návštevu k nim domov, avšak v momente, keď sa objavila matka, sa maloletý V. stiahol a povedal, že sa bojí. Keď prišla O. k matke do P., matka sa jej ani nepozdravila; O. doniesla na Vianoce všetkým, t.j. matke, V., aj plnoletému K. darčeky, ale O. nedostala nič. Matka jej vykričala všetko zlé, čo sa stalo, t.j. vyporiadanie majetku s otcom, všetky súdy a spory s otcom, a to napriek apelu zákonnej sudkyne spolu so znalcom ustanoveným súdom, že takéto veci s maloletou matka rozoberať nemá.

3.9 Navrhol preto odvolaciemu súdu rozsudok okresného súdu potvrdiť.

4. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu matky navrhol rozsudok v plnom rozsahu potvrdiť ako vecne správny, pretože okresný súd sa dostatočne zaoberal objasnením skutkového stavu veci, vykonal náležité dokazovanie s dôrazom na najlepší záujem maloletého dieťaťa, tak ako to vyžaduje Zákon o rodine. Okresný súd vyvážené posúdil a vyhodnotil odôvodnené potreby maloletej O., ale aj reálne možnosti povinného rodiča.

5. Matka vo vyjadrení k vyjadreniu otca poukázala na to, že otec nespochybňuje v odvolaní uvedené vady napadnutého rozsudku, ale skôr uvádza nové skutočnosti, preto považuje toto vyjadrenie za vyjadrenie nemajúce vplyv na obsah jej odvolania. Manželka otca pracuje na plný úväzok, otec klamal aj v tvrdení, že syn K. má príjem. Uviedla, že je pochopiteľné popieranie pomerov vyplácania mzdy v zamestnaní otca. Tvrdila, že jej finančne musí pomáhať matka; úver, ktorý spláca otec 270,-Eur mesačne, bol použitý na zakúpenie, resp. financovanie motorového vozidla, ktoré si vzal otec sám; rekonštrukcia obývacej izby bola hradená z poisťky, ktorú jej našetrila mama; elektrické rozvody rekonštruované neboli. Motorové vozidlá má otec pojazdné obidve, pretože ho opakovane videla na nich jazdiť. Zdôraznila, že rast aktuálnych cien sa týka aj jej výdavkov a aj výdavkov ostatných detí.

5.1 Uviedla, že by privítala, keby sa deti pravidelne stretávali a vychádzali spolu; realita je však taká, že V. nevie sestre odpustiť jej konanie a matke jeho psychologička odporučila jeho názor rešpektovať a pomaly ho viesť, aby si našiel znova k sestre cestu.

6. Ďalšie vyjadrenia vo veci podané neboli.

7. Krajský súd ako súd odvolací vec preskúmal v rozsahu ustanovenia §65 a §66 C.m.p. bez nariadenia pojednávania podľa §385 C.s.p. a odvolaním napadnuté rozhodnutie okresného súdu v zmysle §387 ods.1, 2 C.s.p. vo výroku II. potvrdil, vo výroku o zročnom výživnom v zmysle §388 C.s.p. zmenil a sám rozhodol o všetkých trovách celého konania.

8. Podľa §387 ods.1, 2 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8.1 Podľa §388 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmení, ak nie sú splnené podmienky na jeho potvrdenie, ani na jeho zrušenie.

8.2 Podľa §396 ods.2 C.s.p., ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

9. Po preskúmaní obsahu spisu odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné. Krajský súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu, pretože tento vykonal v prejednávanej veci dostatočné dokazovanie, skutkový stav zistil úplne a správne a z tohto vyvodil správny právny záver. Rozhodnutie súdu bolo podložené náležitým preskúmaním rodinných a sociálnych pomerov účastníkov, prvostupňový súd z vykonaného dokazovania dospel ku správnym skutkovým záverom a tiež záverom právnym. Ku zmene rozsudku súdu prvej inštancie vo výroku o zročnom výživnom došlo len z dôvodov vzhľadom na pochybenie pri výpočte zročného výživného.

10. Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že maloletá pochádza z manželstva rodičov, ktoré bolo rozvedené, z manželstva pochádzajúce maloleté deti boli zverené do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný platením výživného. V marci 2021 maloletá O.a prišla k otcovi do jeho domácnosti s jeho manželkou a jej dvomi maloletými deťmi a prejavila vôľu žiť uňho. Otec podal návrh na nariadenie

neodkladného opatrenia 14.09.2021, ktorému okresný súd uznesením č.k. 18P/44/2021-8 zo dňa 22.09.2021 vyhovel; krajský súd na odvolanie matky do určenia výživného uznesenie okresného súdu vo výroku o určeni výživného a v závislom výroku o určení trvania neodkladného opatrenia potvrdil uznesením č.k. 17CoP/38/2021-42 zo dňa 28.10.2021. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť vo výroku II. a III. dňa 21.10.2021.

10.1 Okrem tohto konania prebiehalo konanie na návrh matky o zákaz styku maloletých detí s otcom sp.zn. 18C/17/2019, ktoré vzhľadom na späťvzatie matky bolo uznesením č.k. 18P/17/2019-484 v spojení s uznesením krajského súdu sp.zn. 16CoP/41/2021 zastavené. Prebiehajúce konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov sp.zn. 18C/13/2018 doposiaľ skončené nie je.

11. Matka sa odvolala do výroku o výživnom, t.j. II. výrok a aj do III. výroku ako výroku závislého. Výšku výživného osobitne nenamietala, poukázala len na to, že takáto výška je pre ňu likvidačná, najmä s prihliadnutím na to, že má vo svojej starostlivosti ešte maloletého syna V.. Výšku výživného, ktorú je ochotná a schopná platiť na maloletú O. v odvolaní nenavrhol; z odvolania nepochybne vyplynulo, že navrhuje priznať výživné len od podania návrhu, keď spochybnila existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa, pre ktoré súd určil výživné späť.

11.1 Krajský súd konštatuje, že výživné, určené súdom, je vzhľadom na vek maloletej O. a jej potreby podhodnotené. Matka v odvolaní prezentuje záujem stretávať sa s dieťaťom, skutočnosť až do rozhodnutia súdu však bola iná: matka zazlieva maloletej jej odchod z domácnosti do domácnosti otca. Matka netvrdí, že by sama prispievala na maloletú výživným aj vo forme naturálií; spochybňuje príjem plnoletého syna K. a jeho povinnosť prispievať do ich spoločnej domácnosti; poukazuje na svoju finančnú odkázanosť a pomoc zo strany jej matky; zdôrazňuje nerovnaké majetkové pomery svoje a otca maloletého dieťaťa, nijako sa nevyjadruje ku skutočnosti, že nezasielala otcovi rodinné prídavky na O. napriek tomu, že táto už v jej starostlivosti nebola.

12. V zmysle platnej právnej úpravy je plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom obmedzené na obdobie, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Kedy nastane takýto právny stav, závisí od okolností konkrétneho prípadu, pričom medzi rozhodujúce faktory na strane dieťaťa patrí jeho vek, zdravotný stav, štúdium, schopnosť zamestnať sa a vykonávať prácu, jeho odôvodnené záujmy a potreby, majetkové pomery a pod. V prípade, ak sa dieťa rozhodne pokračovať v ďalšom vzdelávaní, hoci už ukončilo prípravu na konkrétne vzdelanie, povinnosť rodičov vyživovať dieťa nezaniká. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

12.1 Podľa §78 Zákona o rodine je možné meniť dohody a súdne rozhodnutia o výživnom, len ak sa menia pomery; okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Súd musí skúmať podľa §75 ods.1 Zákona o rodine schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinnej osoby, pod ktorými sa rozumie vek, zdravotný stav, vzdelanie, aktuálne rodinné pomery, objektívna možnosť dosahovať čo najvyšší príjem vlastným pričinením, aj dôvody, pre ktoré povinný rodič nedosahuje príjem, postačujúci nielen na uhrádzanie nákladov vlastných potrieb, ale i potrieb maloletého dieťaťa.

13. Výživné má spotrebný charakter; maloleté dieťa potrebuje každodenne na zabezpečenie svojich potrieb určité finančné prostriedky. O maloletú O. sa stará otec, zabezpečuje jej bývanie, stravu, oblečenie, obuv, zdravotnú starostlivosť, školské potreby, mimoškolské aj voľnočasové záujmy; kolízny opatrovník v jeho starostlivosti nezistil žiadne pochybenie a nedostatky. Starostlivosť v podobe naturálií nahrádza finančné plnenie, ktoré je na druhej strane povinný platiť druhý rodič, ktorý maloleté dieťa nemá zverenú do svojej starostlivosti. Matkin príjem podľa potvrdenia jej zamestnávateľa predstavuje 614,- Eur netto mesačne a priemerný mesačný príjem otca 638,- Eur mesačne. Okresný súd zveril maloletú O. do osobnej starostlivosti otca a dôvodne určil matke povinnosť platiť výživné vo výške zhodnej, ako bol povinný platiť výživné na maloletú O. otec od 01.04.2021, t.j. od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po mesiaci, v ktorom maloletá O. odišla od matky k otcovi, a to do 30.06.2021; od 01.07.2021 do budúca okresný súd výživné zvýšil na sumu 110,-Eur - ide o zvýšenie výživného o 20,-Eur na dieťa blízke veku dospelých. Nemožno opomenúť, že otec stále platí výživné na maloletého V. vo výške 70,-Eur mesačne, ktorý je žiakom druhého stupňa základnej školy; v porovnaní s dospievajúcou O., ktorá navštevuje strednú školu, kam dochádza denne 60km, ide len o minimálny rozdiel vo výživnom pri nákladoch na

každé dieťa v rôznych výškach, pri porovnateľnom príjme, výdavkoch a počte vyživovacích povinností obidvoch rodičov.

14. Matka v odvolaní nedôvodne namietala majetkové pomery otca; svoje tvrdenia nijako nepreukázala a ani v tomto smere nenavrhovala vykonať dokazovanie; jej námietky spočívali v tom, že otec žije s manželkou, ktorá má tiež príjem, pričom ona žije sama len s maloletým a plnoletým dieťaťom. Táto námietka je nedôvodná, a odpoveď na ňu poskytuje odôvodnenie rozsudku okresného súdu v bode 6 na strane 6, 7 a v bode 8 na strane 16, 17, kde okresný súd konštatuje, že otec vlastní byt v Teranoch v režime BSM s matkou maloletej, v ktorom žije matka s deťmi; otec býva v staršom rodinnom dome vo vlastníctve jeho manželky a jej dcéry každej v 1, ktorý sa postupne rekonštruuje; krajský súd nepovažuje za potrebné dôvody rozsudku okresného v tomto smere nijako dopĺňať.

14.1 Otec maloletej vo vyjadrení k odvolaniu poukázal na to, že K. je nielen plnoletý, ale aj zamestnaný a zo svojho príjmu má povinnosť prispievať na domácnosť, v ktorej žije spolu s matkou. Krajský súd sa stotožňuje s týmto názorom, pretože vychádza z právnej úpravy Zákona o rodine, ktorá ukladá povinnosť dieťaťu s vlastným príjmom, resp. ak mu to majetkové pomery umožňujú, podieľať sa na nákladoch domácnosti, v ktorej žije.

15. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti mal odvolací súd za to, že súd prvej inštancie v čase svojho rozhodovania postupoval správne, správne určil výšku i počiatok vyživovacej povinnosti matky a správne rozhodol aj o trovách konania; krajský súd súhlasí so záverom súdu prvej inštancie o existencii dôvodov hodných osobitného zreteľa pri určení počiatku vyživovacej povinnosti v tom, že otec nevyvíjal nátlak na maloletú v jej rozhodnutí, u ktorého rodiča mieni zostať, a teda vyčkal 6 mesiacov od jej prisťahovania sa ku nemu a jeho novej rodine a až potom podal návrh na zmenu výchovného prostredia maloletej a zverenie do jeho osobnej starostlivosti a určenie výživného od matky. Aj krajský súd má za to, že už v tomto čase matka bola povinná poskytovať otcovi na O. výživné aspoň v minimálnej sume a tiež zasielať otcovi prídavky na dieťa, čo neurobila, ale naopak prijímala plnenie od štátu, a to až do rozhodnutia o zverení maloletej otcovi neodkladným opatrením; výživné na O. otec matke zaplatil ešte v mesiaci marec 2021, kedy dcéra k nemu prišla (23.03.2021).

16. Krajský súd zmenil výrok rozsudku okresného súdu o zročnom výživnom vzhľadom na matematickú nepresnosť pri postupe okresného súdu, a to započítanie do dlhu na výživnom aj sumy za mesiac február 2022. Keďže okresný súd uložil matke povinnosť platiť výživné vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca a svoje rozhodnutie vydal dňa 07.02.2022, výživné za mesiac február splatné ešte nebolo; matka bola povinná platiť od 01.04.2021 do 30.06.2021 výživné vo výške 90,-Eur mesačne, spolu za toto obdobie mala zaplatiť 270,-Eur (3x90=270); od 01.07.2021 do budúca bola povinná platiť sumu 110,-Eur, ale keďže na základe neodkladného opatrenia č.k. 18P/44/2021-8 z 22.09.2021, doručeného matke 28.09.2021 v spojení s uznesením krajského súdu č.k. 17CoP/38/2021-42 z 28.10.2021 matke bola uložená povinnosť platiť dočasne na výživu maloletej O. sumou 70,-Eur (uznesenie nadobudlo vykonateľnosť 28.09.2021 a od tej doby bola matka povinná platiť výživné 70,- Eur bez ohľadu na právoplatnosť uznesenia), túto sumu výživného (70,-Eur), určeného uznesením o neodkladnom opatrení, bolo potrebné odpočítať od výživného, určeného rozsudkom do budúca, t.j. od 01.07.2021 do 27.09.2021, dlh na výživnom potom predstavoval 3x110=330,-Eur, od 28.09.2021 do 07.02.2022 matka bola povinná platiť 110,-Eur, za 4 mesiace teda 4x110=440,-Eur mínus 4x70=280, t.j. 160,-Eur, spolu potom zročné výživné predstavuje 760,-Eur, ktoré jej krajský súd v zhode s okresným súdom povolil splácať po 20,-Eur mesačne, takže spolu s bežným výživným bude povinná platiť mesačne 130,-Eur až do vyrovnania celého dlhu na výživnom, čo pri riadnom splácaní bude trvať 38 mesiacov, teda viac ako 3 roky, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia, t.j. doručením rozsudku krajského súdu, kedy toto rozhodnutie nadobudne právoplatnosť.

17. Krajský súd vzhľadom na obsah odvolania preskúmaval aj výrok o trovách konania ako výrok závislý (§379 písm. a/ C.s.p.); keďže zmenil rozsudok v časti zročného výživného, musel zmeniť aj rozsudok okresného súdu o trovách konania; rozhodol o trovách nielen odvolacieho ale aj prvostupňového konania svojím výrokom v zmysle §396 ods.2 C.s.p., §52 a §58 C.m.p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov prvostupňového a odvolacieho konania.

18. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§393 ods.2 veta druhá C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 C.s.p.)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C.s.p.).

Strany konania majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C.s.p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 C.m.p.), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,-Eur (§ 382 ods. 1 C.m.p.), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 C.m.p.) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnenne premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 C.m.p.), a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 C.m.p.).